

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 73.587 van 12 mei 1998
in de zaak A. 77.455/XII-958.**

In zake : Hugo COPPENS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat E. BREWAEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Leopold II-laan 117

tegen :

de stad BRUSSEL, vertegenwoordigd door het
college van burgemeester en schepenen,
die woonplaats kiest bij
Advocaat N. WEINSTOCK,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Defrélaan 19.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Hugo COPPENS
op 9 februari 1998 heeft ingediend om de schorsing te
vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van
15 december 1997 van de gemeenteraad van Brussel waarbij
hij bij tuchtmaatregel van ambtswege ontslagen wordt met
ingang van 16 december 1997;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoek-
schrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernie-
tiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste
Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen;

Gelet op de beschikking van 23 maart 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 april 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. BREWAEYS, die verschijnt voor verzoeker en van Advocaat N. WEINSTOCK, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker is, sedert 1 oktober 1980, als arbeidsgeneesheer in dienst van de stad Brussel. Sedert 1 november 1992 is hij, als arbeidsgeneesheer-leider, hoofd van de Arbeidsgeneeskundige Dienst van de stad.

1.2.1. Op 2 juli 1997 stelt A. Fiochhi, directeur-generaal van het Departement Personeel van de stad Brussel, de stadssecretaris in kennis van een door zeven vrouwelijke personeelsleden van een kinderdagverblijf van de stad Brussel ondertekende brief van 20 juni 1997, waarin dezen zich beklagen over verzoekers ongewenst

seksueel gedrag ter gelegenheid van het jaarlijks weerkerend geneeskundig onderzoek.

1.2.2. De adjunct-stadssecretaris stelt het college van burgemeester en schepenen hiervan op 8 juli 1997 in kennis en verzoekt het, in afwachting van het resultaat van een onderzoek ter zake, om voorlopige maatregelen, m.n. aan verzoeker verbod op te leggen "om nog over te gaan tot geneeskundige onderzoeken van personeelsleden en tot het consulteren en behandelen van individuele persoonlijke dossiers" en hem te belasten met taken "die zich beperken tot het algemeen voorkomings- en beschermingsbeleid".

Het college stemt op 10 juli 1997 in met voormelde voorstellen.

1.3.1. In een nota van 2 augustus 1997 aan de stadssecretaris betwist verzoeker alle feiten die in de klachtbrief van 20 juni 1997 vermeld zijn.

1.3.2. Na kennisneming van de nota belast het college van burgemeester en schepenen op 7 augustus 1997 het departement personeel, onder leiding van de stadssecretaris, met een onderzoek.

1.4. Op 22 oktober 1997 deelt de stadssecretaris aan de burgemeester mede :

"Bij het opvolgen van het onderzoek bevolen door het College ten gevolge van de klachten ten laste van Dokter COPPENS, het ik vastgesteld -aan de hand van de geleidelijk opgenomen getuigenissen- dat benevens gedragingen die wijzen op ongewenst seksueel gedrag, andere even erge handelingen werden gemeld die wijzen op disfunctionering van de arbeidsgeneeskundige dienst (...)".

Mede steunend op een verslag van 15 oktober 1997 van arbeidsgeneesheer VERMEIRE betreffende de wijze

waarop in de Arbeidsgeneeskundige Dienst moet worden gewerkt besluit hij :

"Ik stel voor betrokkene te onderwerpen aan de tucht van de Gemeenteraad".

Het college stemt, op 23 oktober 1997, in met dit voorstel. Op 5 november 1997 wordt verzoeker ervan verwittigd dat een tuchtvordering ingesteld zal worden:

"Omwille van gedragingen die wijzen op ongewenst seksueel gedrag en anderzijds het disfunctioneren van de Arbeidsgeneeskundige Dienst veroorzaken".

1.5. Op 25 november 1997 wordt verzoeker door het college van burgemeester en schepenen uitgenodigd om, binnen het raam van een tuchtprocedure, op 15 december 1997 vóór de gemeenteraad te verschijnen en dit om reden van de volgende feiten :

"In uw hoedanigheid van arbeidsgeneesheer en leider van de arbeidsgeneeskunde, herhaaldelijke gedragingen die wijzen op ongewenst seksueel gedrag en die anderzijds het disfunctioneren van de Arbeidsgeneeskundige Dienst veroorzaken, zoals gedetailleerd blijkt uit het tuchtdossier waarvan copie hierbij met de nodige inventaris".

1.6. Na verzoeker gehoord te hebben besluit de gemeenteraad op 15 december 1997 hem de tuchtstraf van het van ontslag van ambtswege op te leggen.

In die beslissing wordt o.m. overwogen:

"(...)

Overwegende dat aan de Heer COPPENS verweten wordt enerzijds zich schuldig te hebben gemaakt aan ongewenst seksueel gedrag ten overstaan van vrouwelijke personeelsleden en anderzijds door zijn gedragingen het disfunctioneren van de arbeidsgeneeskundige dienst te hebben veroorzaakt;

Overwegende dat deze feiten konden vastgesteld worden aan de hand van het gevoerde administratief onderzoek;

(...)

Overwegende dat betrokkene en zijn verdedigers aanhalen dat na zeventien jaren dienst, waarvan zeven als leider, pas nu gewag wordt gemaakt van ongewenst seksueel gedrag waarvan sommige feiten reeds dagtekenen van jaren terug;

Overwegende dat in dit soort van problematiek het niet ongebruikelijk is, noch bevreemdend, dat slachtoffers van dit soort gedrag iedere vorm van publiciteit angstig vermijden en zich slechts jaren nadien kenbaar maken en dit om een veelvoud van redenen: schaamte, angst om niet te worden geloofd of zelfs belachelijk te worden gemaakt, represailles van een overste; dat de meest stoutmoedigen dan wel de durf opbrachten om te verzoeken niet meer voor een bepaalde geneesheer te moeten verschijnen; dat het daarom niet als verdacht voorkomt dat de personeelsleden slechts na een bepaalde termijn en op eenzelfde wijze hun klachten hebben geuit; dat het integendeel vrij begrijpelijk is dat zij de stap naar de openbaarheid slechts hebben overwogen toen zij beseften dat zij niet alleen in deze toestand verkeerden;

Overwegende dat de Heer COPPENS en zijn verdedigers aanhalen dat er geen klacht werd neergelegd noch bij de Orde van Geneesheren, noch bij het gerecht;

Overwegende dat voor de redenen hierboven aangehaald de slachtoffers evenmin bij de Orde van Geneesheren als bij het Stadsbestuur of bij het gerecht hun klachten zouden kenbaar hebben gemaakt;

Overwegende anderzijds dat ongewenst seksueel gedrag in de huidige stand van het Strafwetboek niet noodzakelijkerwijze een misdrijf is;

Overwegende nochtans dat het K.B. van 18 september 1992 ter bescherming van de werknemers tegen ongewenst seksueel gedrag op het werk overigens een dergelijk gedrag verbiedt;

Overwegende dat betrokkene de hem ten laste gelegde gedragingen poogt te minimaliseren door erop te wijzen dat het administratief onderzoek weinig nieuws aan het licht heeft gebracht; dat de feiten 'opgeblazen' zouden zijn geweest daar het gaat om uiterst subjectieve waarnemingen, 'woorden' en 'blikken' of een eenzijdige interpretatie van de intonatie; dat sommige als storend aanvoelde vragen juist bedoeld waren om de patiënten op hun gemak te stellen ofwel verband hielden met de vereisten van een medische diagnose;

Overwegende dat dit verweermiddel niet bijgetreden kan worden; dat uit het administratief dossier blijkt dat er een twintigtal klachten werden geregistreerd van vrouwelijke personeelsleden in uiteenlopende departementen; dat de feiten weliswaar geen betrekking hebben op eigenlijke seksuele aanrandingen doch wel op een constant patroon van seksuele intimidatie, hetzij het systematisch opdringen van ongewenste seksuele toenadering aan personeelsleden die hiermee niet gediend zijn; dat dit gedrag manifest geen

uitstaans heeft met de bejegeningwijze van een geneesheer ten overstaan van een patiënt;

Overwegende dat ongewenst seksueel gedrag niet enkel slaat op handtastelijkheden doch ook op ongewenste toenadering onder om het even welke vorm; dat zonder te willen vervallen in overdreven preutsheid, aanhoudende seksuele insinuaties en het scheppen van een enge sfeer toegespitst op het seksuele, in het bijzonder waar het gaat om het gedrag van een gezaghebbende mannelijke geneesheer ten overstaan van een vrouwelijk personeelslid dat zich bij hem moet aanbieden, eveneens als evidente vormen van ongewenst seksueel gedrag kunnen worden aangemerkt, in het bijzonder wanneer de dames in kwestie aan betrokkene hebben laten weten dat zij zijn toenadering ongewenst achtten, maar dat hij zich hiervan niets aantrok; dat het opvallend is dat de vrouwelijke personeelsleden eensgezind zijn in hun klachten over het kwetsend en vernederend gedrag van de Heer COPPENS; dat in deze context bepaalde insisterende blikken, opgedrongen gespreksonderwerpen en intonaties eveneens onder de noemer ongewenst seksueel gedrag vallen; dat betrokkene terecht ervoor waarschuwt dat de inschatting van een dergelijke situatie uiterst subjectief kan zijn; dat gelet op de veelvuldigheid van de getuigenissen die op een herkenbaar gedragspatroon wijzen, redelijkerwijze moet worden vastgesteld dat er sprake is van een objectief waarneembaar optreden;

Overwegende dat de Heer COPPENS aanvoert dat het nauwelijks denkbaar is dat hij zich zou hebben schuldig gemaakt aan ongewenste seksuele intimiteiten in zijn medisch kabinet, dat op elk ogenblik toegankelijk was voor de verpleegsters en zich bevindt in de nabijheid van dit van zijn echtgenote; dat dit argument totaal voorbijgaat aan het feit dat het verweten seksueel wangedrag ten overstaan van de onderzochte personeelsleden zich niet uitte in handtastelijkheden of aanrandingen, doch zoals hoger vermeld in het opdringen van een sfeer van ongewenste seksuele intimidatie;

Overwegende dat de Heer COPPENS er eveneens op wijst dat uit de aard zelf van zijn functie, de arbeidsgeneesheer niet geliefd is; dat hij dikwijls verplicht is bepaalde verzoeken af te wijzen, zodat het niet ondenkbaar is dat bepaalde klachten ingegeven zouden kunnen zijn door wrokgevoelens; dat dit geenszins van aard is om de veelvuldigheid en de gelijkvormigheid van de getuigenissen omtrent het optreden van de Heer COPPENS te verklaren;

Overwegende dat de Heer COPPENS de problemen in zijn dienst wijst aan de slechte wil en de slechte uitvoering van de taken door zijn personeel en voornamelijk de verpleegsters, die zich bevoegdheden zouden aanmatigen die tot de werksfeer van de geneesheren behoren; dat regels en wettelijke bepalingen niet in acht worden genomen door dit personeel dat

weigert de onderrichtingen van de geneesheren met plichtsbesef uit te voeren en voortdurend kritiek uit op de manier van werken;

Overwegende dat dit verweer niet overtuigt; dat inderdaad de Heer COPPENS sinds zeven jaar de leider is van de arbeidsgeneeskundige dienst en dus moet instaan voor de goede werking ervan; dat hij slechts twee verslagen heeft opgesteld ten laste van personeelsleden die trouwens geen rechtstreeks verband hielden met de algemene werking van de dienst, doch hoofdzakelijk met een gebrekkige wijze van dienen en die door de betrokkenen trouwens werd weerlegd; dat het de plicht was van de leider van de arbeidsgeneeskundige dienst om die toestanden toe te lichten die de werking van de dienst zouden in het gedrang hebben gebracht; dat hij geen wantoestanden heeft aangeklaagd waarover Mevrouw GENDREIKE nu getuigt;

Overwegende dat, indien de toestand zover was verloederd als nu wordt verwoord door Mevrouw GENDREIKE, de Heer COPPENS herhaaldelijk het bestuur hiervan had moeten inlichten met de nodige voorstellen die van aard zouden zijn geweest om die toestand dan recht te trekken;

Overwegende dat dus vast staat dat de aan betrokkene ten laste gelegde gedragingen bewezen zijn;

Overwegende dat de verdedigingsargumenten het voorwerp hebben uitgemaakt van een ruim debat;

Overwegende dat het verweer van betrokkene en zijn verdedigers noch steekhoudend, noch geloofwaardig is gelet op de indrukwekkende reeks gedetailleerde klachten die werden ingediend en de bewijzen van wangedrag die aan het licht zijn gekomen ingevolge het administratief onderzoek;

Overwegende dat alleen een zeer strenge tuchtstraf in aanmerking kan genomen worden;

Overwegende dat dient vastgesteld te worden dat het vertrouwen, dat een onontbeerlijk bestanddeel is van de relatie tussen de overheid als werkgever, de Heer COPPENS als arbeidsgeneesheer - leider en het personeel, zoek geraakt is; dat blijkt dat een verdere samenwerking onder om het even welke vorm en in om het even welke functie onmogelijk is geworden en derhalve uitgesloten is; dat gelet hierop het opleggen van één van de maximumstraffen bepaald door artikel 283, 3° van de nieuwe gemeentewet, zich opdringt;

Overwegende dat betrokkene het vertrouwen in hem gesteld door de overheid in zijn hoedanigheid van ambtenaar en leider van een dienst en door de personeelsleden in zijn hoedanigheid van arbeidsgeneesheer beschaamd heeft;

Overwegende inderdaad dat hij misbruik gemaakt heeft van het gezag die zijn functie uitstraalde;

Overwegende dat uit een ganse serie getuigenissen blijkt dat het geheel van de gedragingen van de Heer COPPENS een stuitend patroon van ongewenst seksueel

gedrag toont dat voor de slachtoffers met seksuele intimidatie dient gelijkgesteld te worden;

Overwegende dat het Stadsbestuur voor haar eigen tekortkomingen met betrekking tot het handhaven van de welvoeglijkheid en de goede zeden in haar diensten aansprakelijk is tegenover haar personeelsleden terwijl ook dient opgemerkt te worden dat de ongelooflijke grofheid waarvan betrokkene blijk heeft gegeven in zijn gedrag en in de omgang met het vrouwelijk personeel reeds bij een gewoon personeelslid als volstrekt onbetamelijk zou worden beschouwd en dat dit des te meer geldt daar het gaat om de leider van een dienst en bovendien hoofd van de arbeidsgeneeskundige dienst met wie ieder personeelslid in aanraking komt;

Overwegende dat bijgevolg geen enkel personeelslid zich nog in vertrouwen zal kunnen aanbieden bij de Heer COPPENS die niet gearzeld heeft misbruik te maken van zijn functie teneinde zijn wellustigheid te bevredigen;

Overwegende bovendien dat uit het administratief onderzoek blijkt dat de gedragingen van betrokkene de ontwrichting van de arbeidsgeneeskundige dienst hebben veroorzaakt; dat alles duidt op een volledige desorganisatie en dat de sfeer van verdachtmakingen, beschuldigingen, ongeplaatste opmerkingen maken dat een situatie ontstaan is waarin geen sereen werk meer kan opgeleverd worden en die, naar buiten uit, het imago van de dienst en onrechtstreeks dit van de Stad, op een ernstige manier heeft aangetast; (...);

2.1. Overwegende dat de verwerende partij de onontvankelijkheid van de vordering opwerpt om reden dat er nog geen uitspraak gedaan is over het administratief beroep dat verzoeker tegen de tuchtstrafbeslissing heeft ingediend bij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

2.2. Overwegende dat de raadsman van verzoeker ter terechtzitting mededeelt dat de bestreden gemeenteraadsbeslissing op 25 maart 1998 door de toezichthoudende overheid goedgekeurd is; dat de verwerende partij dat gegeven niet betwist; dat de exceptie derhalve feitelijke grondslag mist;

3. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan

worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

4.1.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel de schending aanvoert van het legaliteitsbeginsel, van het rechtzekerheidsbeginsel en van artikel 282 van de nieuwe gemeentewet, doordat, eerste onderdeel, het rechtzekerheids- en het legaliteitsbeginsel inhouden dat de feiten die aan de tuchtvordering ten grondslag liggen "op een duidelijke en zekere manier kunnen worden omschreven opdat de rechtsonderhorige zou weten welke feiten of tekortkomingen (...) als disciplinair sanctioneerbaar zouden kunnen worden omschreven" en dat "uiteraard" geen rekening mag gehouden worden met "vage, veelomvattende en subjectieve kwalificaties" die post factum aan het tentoon gespreide gedrag gegeven worden, terwijl te dezen de tuchtoverheid uitgaat van de in het koninklijk besluit van 18 september 1992 omschreven notie "ongewenst sexueel gedrag" en aanneemt dat dergelijk gedrag verboden is terwijl dat gedrag alleen verboden is wanneer het strafrechtelijk betoedeld is en terwijl verzoeker zich helemaal niet plichtig heeft gemaakt aan een strafrechtelijk bestraft ongewenst sexueel gedrag zoals openbare zedenschennis, aanranding van de eerbaarheid of verkrachting, doordat, tweede onderdeel, artikel 282 van de nieuwe gemeentewet het opleggen van een tuchtstraf mogelijk maakt wanneer het personeelslid tekort komt aan zijn beroepsplichten, wanneer het handelingen stelt die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengt of wanneer het het cumulatieverbod overtreedt terwijl verzoeker in geen van die drie gevallen verkeert en doordat, derde onderdeel, feiten "die voortvloeien uit een beroepsongeschiktheid van karakteriële aard" niet tuchtrechtelijk bestraft

kunnen worden terwijl, indien de ten laste gelegde feiten voor waar zouden kunnen gehouden worden, zij "op een karaktertrek van verzoeker" zouden duiden;

4.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt, wat het eerste onderdeel van het middel betreft, dat "ongewenst sexueel gedrag, zoals aan verzoeker wordt verweten, niet rechtstreeks betrekking heeft op de voorschriften van de goede zeden, aanranding van de eerbaarheid, verkrachting, enz." maar dat het verwijst naar de bepalingen van het koninklijk besluit van 18 september 1992 dat door dienstorder nr. 4670 op het stadspersoneel van toepassing gemaakt is, zodat wat aan verzoeker wordt verweten neerkomt op het miskennen van een gedragsregel die hem was opgelegd en die door hem gekend was;

Overwegende dat de verwerende partij met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel betoogt dat de tekortkoming aan de beroepsplichten, waarvoor overeenkomstig artikel 282 van de nieuwe gemeentewet een tuchtstraf opgelegd kan worden, erin bestaat dat verzoeker tekortgekomen is in het waarnemen van zijn functie als leidinggevend ambtenaar en als hoofd van een stadsdienst, zoals dat bewezen wordt door het verslag van arbeidsgeneesheer Vermeiren en dat het sexueel wangedrag dat verzoeker tegenover de personeelsleden die hij moest onderzoeken tentoon heeft gespreid - in acht genomen het feit dat de feiten zich hebben voorgedaan "binnen het kader van de dienst" en dat verzoeker een leidinggevende functie bekleedde - onmiskenbaar als een handeling kan worden gezien die de waardigheid van het ambt in het gedrang brengt;

Overwegende dat de verwerende partij met betrekking tot het derde onderdeel van het middel betoogt dat hem "een geheel van feiten verweten (wordt) die van aard zijn de goede werking van de dienst in het

gedrang brengen en (...) een reeks onaanvaardbare gedragingen en onbetamelijke uitingen van seksuele interesse voor personeelsleden", dat hij toerekeningsvatbaar is en dat hij zich niet kan verschuilen achter karaktertrekken om een tuchtrechtelijke veroordeling te ontlopen;

4.1.3. Overwegende dat verzoeker aan de verwerende partij verwijt dat zij onvoldoende precies en op een wijze die een subjectieve interpretatie insluit de feiten heeft omschreven waarop de tenlastelegging van zijn ongepast seksueel gedrag op het werk gesteund is; dat de Raad van State die stelling niet kan bijvallen, nu het door het college van burgemeester en schepenen in juli 1997 bevolen onderzoek een groot aantal verklaringen heeft opgeleverd waarin vrouwelijke personeelsleden exact hun ervaringen met verzoeker uiteenzetten; dat het feit dat die verklaringen "vaag" genoemd kunnen worden in die zin dat zij geen precieze fysieke handtastelijkheden -die mogelijk een strafrechtelijk beteugelbaar misdrijf vormen- reveleren maar veeleer het relaas vormen van een subjectief aanvoelen niet belet dat zij toch zeer duidelijk aangeven op welke wijze, tegenover welke personen en in welke omstandigheden verzoeker zich misdragen heeft, hetgeen dan, veralgemeend, wijst op het ten toon spreiden van "een constant patroon van seksuele intimidatie, (te weten) het systematisch opdringen van ongewenste seksuele toenadering aan personeelsleden die hiermee niet gediend zijn (hetgeen) manifest geen uitstaans heeft met de bejegeningwijze van een geneesheer ten overstaan van een patiënt"; dat in de huidige stand van de procedure vastgesteld wordt dat het dossier wel degelijk voldoende concrete feiten bevat die, inzonderheid wegens het parallellisme in de vele genoteerde verklaringen, niet alle als zoveel individuele uitingen van preutsheid kunnen worden afgedaan en die aldus de verwerende partij konden toelaten de tuchtinbreuk van de seksuele intimidatie aan

te houden; dat de verwijzing naar de subjectieve interpretatie die verzoeker naar voren schuift, zelfs helemaal niet opgaat aangezien het dienstorder nr. 4670 met betrekking tot het ongewenst seksueel gedrag het "wezenlijk kenmerk" van een ongewenst seksueel gedrag op het werk precies legt "in het feit dat het als ongewenst wordt ervaren door wie er het voorwerp van is";

Overwegende dat niets de verwerende partij belet voor het definiëren van het begrip "ongewenst seksueel gedrag op het werk", waaronder zij de door verzoeker gepleegde daden gerubriceerd heeft, te steunen op de omschrijving die daarvan wordt gegeven in het koninklijk besluit van 18 september 1992 ter bescherming van de werknemers tegen ongewenst seksueel gedrag op het werk en op de dienstnota die zij dienaangaande binnen het bestuur verspreid heeft; dat ongewenst seksueel gedrag op het werk, zoals dat door het dienstorder nr. 4670 omschreven is ("elke vorm van verbaal, niet-verbaal of lichamelijk gedrag van sexuele aard waarvan wie er zich schuldig aan maakt weet of zou moeten weten dat het afbreuk doet aan de waardigheid van mannen en vrouwen op het werk") een veel ruimere strekking heeft dan de strafrechtelijke vergrijpen op de integriteit van personen waarover verzoeker het heeft; dat het abnormaal gedrag dat binnen die definitie valt evident als een tuchtvergrijp overeenkomstig artikel 282, 1° en 2° van de nieuwe gemeentewet in aanmerking genomen kan worden omdat het betekent dat de ambtenaar niet doet wat van hem verlangd wordt en dat hij de waardigheid van het ambt in het gedrang brengt; dat het eerste en het tweede onderdeel van het middel niet ernstig zijn;

Overwegende, wat het derde onderdeel betreft, dat het tuchtrecht erop gericht is een ambtenaar te straffen voor zijn schuldig gedrag; dat, indien een behoorlijk bewezen afwezigheid van foutief gedrag een bestuur belet tuchtrechtelijk op te treden tegen een

ambtenaar, de verwijzing naar een "karaktertrek" van de betrokkene op zich niet bewijst dat hij niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor zijn betoond wangedrag; dat ook het derde onderdeel van het middel niet ernstig is;

4.2.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel de schending aanvoert van artikel 115 ARAB en van de wet van 28 december 1977 tot bescherming van de arbeidsgeneesheren, doordat enerzijds artikel 115 ARAB bepaalt dat elke klacht betreffende beroepsfouten van arbeidsgeneesheren medegedeeld moet worden aan "de hoofdgeneesheer-directeur van de arbeid" die de Orde van Geneesheren van elke gegronde klacht in kennis stelt terwijl de verwerende partij in dit geval die substantiële vorm van openbare orde-want betrekking hebbend op de onafhankelijkheid van de arbeidsgeneesheer- niet nagekomen is en doordat anderzijds de wet van 28 december 1997 een specifieke procedure vaststelt die in geval van betwisting over het ontslag van een arbeidsgeneesheer gevolgd moet worden, hetgeen te dezen niet is gebeurd; dat hij met betrekking tot de toepasselijkheid van de laatstgenoemde wet erop wijst dat, indien die wet mogelijk beperkt is tot het ontslag van arbeidsgeneesheren die in privaatrechtelijk dienstverband tewerkgesteld zijn, er geen reden bedacht kan worden om die wet ook niet op statutair aangestelde geneesheren toepasselijk te maken op gevaar af in strijd te komen met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel;

4.2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat artikel 115 ARAB geen termijn bepaalt waarbinnen de aldaar bepaalde meldingen moeten gebeuren en dat die bepaling in elk geval samengelezen moet worden met artikel 114 van hetzelfde reglement op grond waarvan de arbeidsgeneesheren hun opdracht in volle technische en morele onafhankelijkheid vervullen; dat zij betoogt dat de bestreden beslissing geen verband

houdt met de onafhankelijkheid waarmee verzoeker zijn opdracht uitoefent; dat zij met betrekking tot de toepasselijkheid van de wet van 28 december 1977 betoogt dat die wet slechts van toepassing is op privaatrechtelijke arbeidsrelaties en dat de mogelijk vast te stellen schending van het gelijkheidsbeginsel verzoeker geen soelaas kan brengen omdat het Arbitragehof niets meer kan doen dan een met de Grondwet strijdige wetsbepaling vernietigen;

4.2.3. Overwegende dat artikel 115 van het ARAB de verplichting instelt om "elke klacht met betrekking tot beroepsfouten die de arbeidsgeneesheer worden aangewreven" mede te delen aan "de hoofdgeneesheer-directeur van de arbeid die, na onderzoek waarbij de klacht gegrond werd bevonden, de Orde der Geneesheren ervan zal in kennis stellen"; dat de verwerende partij terecht opmerkt dat die bepaling geen termijn instelt waarbinnen de mededeling moet gebeuren; dat zij zich ook niet aandient als een substantiële vorm met betrekking tot het ontslag van een arbeidsgeneesheer daar zij er enkel toe lijkt te strekken de voor de beroepsgroep van de geneesheren disciplinair bevoegde overheid in te lichten over beroepsfouten die de arbeidsgeneesheren begaan en zulks los van de vraag welk gevolg die fout kan hebben op het arbeidsrechtelijk verband tussen de geneesheer en zijn werkgever;

Overwegende dat de wet van 28 december 1977 tot bescherming van de arbeidsgeneesheren van toepassing is op "het ondernemingshoofd (...) die het voornemen heeft een overeenkomst, krachtens welke een arbeidsgeneesheer zijn medewerking verleent aan een erkende arbeidsgeneeskundige dienst, te beëindigen"; dat in de huidige stand van de rechtspleging met de verwerende partij vastgesteld wordt dat die wet de situatie regelt van bij overeenkomst tewerkgestelde arbeidsgeneesheren; dat in elk geval de Overlegcommissie van de arbeidsge-

neeskundige diensten aan wie elk geschil over een voorgenomen ontslag van een arbeidsgeneesheer moet worden voorgelegd slechts kan uitmaken "of er in het voorgelegde geval al dan niet bewijzen voorhanden zijn dat afbreuk is gedaan aan de technische en morele onafhankelijkheid van de arbeidsgeneesheer of dat de bekwaamheid van de betrokken geneesheer in het gedrang is" (artikel 3 van de wet) terwijl in dit geval die problematiek niet aan de orde is zodat verzoekers geval buiten het toepassingsveld valt van de wet van 28 december 1977; dat het middel niet ernstig is;

4.3.1. Overwegende dat verzoeker in het derde middel de schending van het redelijkheidsbeginsel aanvoert doordat de bestreden beslissing als tuchtfeit niet verwijst naar "handtastelijkheden of aanrandingen", maar slechts naar "het opdringen van een sfeer van ongewenste seksuele intimidatie" en doordat daarvoor de op één na zwaarste straf wordt opgelegd op grond van de vaststelling dat hij "niet gearzeld heeft misbruik te maken van zijn functie teneinde zijn wellustigheid te bevredigen";

4.3.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat verzoeker geen besef lijkt te hebben van het kwetsende en vernederende van zijn gedraging tegenover het vrouwelijk personeel, terwijl het gedrag dat hij tentoon gespreid heeft een ambtenaar en zeker een diensthoofd onwaardig is; dat zij verder betoogt dat de tuchtsraf ook opgelegd is voor verzoekers verantwoordelijkheid op het stuk van de desorganisatie van de dienst;

4.3.3. Overwegende vooreerst dat de verwerende partij terecht betoogt dat verzoeker niet alleen gestraft is voor ongewenste seksuele intimidatie, maar ook voor zijn verantwoordelijkheid in het "disfunctioneren" van de dienst waarvan hij de leiding had en waarvoor het

bestuur kon steunen op een uitvoerig verslag van arbeidsgeneesheer VERMEIREN;

Overwegende vervolgens dat de Raad van State ten aanzien van de evenredigheid van de strafmaat met de gepleegde tuchtinbreuk slechts een marginale toetsingsbevoegdheid heeft; dat, te dezen, de uit het dossier blijkende feiten die door de verwerende partij in rekening zijn gebracht niet toelaten in deze fase van het geding te stellen dat de verwijdering uit de dienst kennelijk een overdreven maatregel is; dat het middel niet ernstig is;

4.4.1. Overwegende dat verzoeker in het vierde middel de schending aanvoert van de rechten van verdediging en van het zorgvuldigheidsbeginsel doordat de tegen hem aangevoerde tenlasteleggingen steunen op "getuigenissen" en doordat hij niet de gelegenheid gehad heeft om met deze getuigen geconfronteerd te worden terwijl in dit geval een confrontatie des te meer wenselijk was omdat de getuigen zich beklaagd hebben over "louter subjectieve gevoelens die zij zouden gewaargeworden zijn tijdens de medische onderzoeken", omdat een medisch onderzoek vaak "intieme vragen" inhoudt, een doordringende blik vereist en noodzaakt dat de patiënt zich ontkleedt en omdat de verwijzing naar een "veelvuldigheid van getuigenissen" niet volstaat om het feit voor bewezen te houden, in acht genomen de mogelijke onderlinge beïnvloeding van de getuigen in die subjectieve aangelegenheid;

4.4.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat verzoeker nooit om een confrontatie met een getuige gevraagd heeft en dat hij ook niet gevraagd heeft om andere getuigen dan zijn echtgenote te horen; dat zij betoogt dat een tuchtoverheid die van oordeel is dat de feiten bewezen zijn en die daarvoor op geschreven getuigenverklaringen steunt, niet ambtshalve tot een

getuigenverhoor moet overgaan en dat in dit geval de veelvuldigheid van de getuigenissen van personen uit verschillende gemeentediensten die allen verwijzen naar ongepaste attitudes van verzoeker eraan in de weg staat dat de feiten subjectief worden ingeschat of dat de klagers mekaar zouden beïnvloed hebben terwijl de verwerende partij ook rekening moest houden met de "gevoelens van het vrouwelijk personeel in deze uiterst kiese aangelegenheid", in welk kader een confrontatie als bijzonder ongepast werd aanzien, want kwetsend en vernederend voor de slachtoffers van de feiten;

4.4.3. Overwegende dat de verwerende partij terecht opmerkt dat zij er in het kader van de rechten van de verdediging niet toe verplicht is op eigen initiatief een confrontatie te organiseren; dat verzoeker op geen enkel ogenblik in de procedure om dergelijke confrontatie heeft gevraagd, evenmin als hij gevraagd heeft om iemand die zich in de loop van het onderzoek als slachtoffer van zijn optreden had aangemeld als getuige te verhoren; dat verzoeker voor het overige niet aanduidt welke getuigenis de verwerende partij had moeten beletten te concluderen dat het groot aantal gelijklopende verklaringen waarover zij beschikte het bewijs inhield dat er van een subjectieve en persoonlijke benadering van de zaak geen sprake kon zijn; dat die vaststellingen volstaan om het middel niet ernstig te bevinden;

4.5.1. Overwegende dat verzoeker in het vijfde middel de schending aanvoert van de door artikel 300, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet opgelegde verplichting om in het tuchtdossier alle stukken op te nemen die betrekking hebben op de ten laste gelegde feiten, doordat een aantal stukken van het tegen hem samengestelde tuchtdossier geen betrekking hebben op de twee aangehouden tenlasteleggingen maar op feiten die hetzij ver in het verleden liggen -te weten beoorde-

lingsfiches van mw. Biernacki en brieven uit 1994-
hetzij irrelevant zijn voor het tuchtonderzoek -met name
stukken over het functioneren van zijn echtgenote die
ook als arbeidsgeneesheer bij de verwerende partij
tewerkgesteld is;

4.5.2. Overwegende dat de verwerende partij ant-
woordt dat zij bij het samenstellen van het tuchtdossier
"de grootste volledigheid en eerlijkheid" nagestreefd
heeft; dat zij van oordeel is dat de stukken m.b.t. de
beoordeling van mevrouw Biernacki wel degelijk relevant
zijn omdat die stukken tot nog toe onbekend waren en het
gedrag van verzoeker illustreren; dat de stukken m.b.t.
de wijze van dienen van verzoekers echtgenote dienstig
zijn voor de vaststelling van de disfuncties in de
Arbeidsgeneeskundige dienst;

4.5.3. Overwegende dat de aanwezigheid in het
tuchtdossier van niet ter zake dienende stukken op zich
de tuchtstraf niet onregelmatig maakt; dat verzoeker
niet aantoont op welke wijze de door hem bekritiseerde
stukken, zelfs indien tot hun irrelevantie zou moeten
worden besloten, zijn situatie nadelig hebben beïnvloed
in die zin dat, waren die stukken niet bij het dossier
gevoegd, de gemeenteraad zijn zaak op een andere wijze
had kunnen beoordelen; dat het middel niet ernstig is;

4.6.1. Overwegende dat verzoeker in het zesde
middel de schending aanvoert van artikel 301, tweede
lid, 1°, van de nieuwe gemeentewet naar luid waarvan de
oproeping van de tuchtrechtelijk vervolgte ambtenaar -
opdat hij zich doelmatig zou kunnen verdedigen- melding
moet maken van alle ten laste gelegde feiten doordat de
oproeping die hij ontvangen heeft de feiten "vaag en
veelomvattend" heeft weergegeven, zonder "bijvoorbeeld
de vermelding waar en wanneer de feiten zich hebben
voorgedaan en wie er eventueel het slachtoffer van is";
dat hij daaraan toevoegt dat een verwijzing naar het

hem medegedeelde tuchtdossier niet in de plaats kan komen van die concrete opsomming omdat het dossier uiteraard "nog moet worden geïnterpreteerd" en omdat hij de interpretatie die het bestuur voorstaat uiteraard niet kent;

4.6.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de tenlasteleggingen in de oproepingsbrief met voldoende precisie waren omschreven opdat verzoeker zich effectief zou kunnen verdedigen in die zin dat de oproepingsbrief de twee tenlasteleggingen duidelijk vermeldt en dat bij de oproeping het tuchtdossier met de bijhorende inventaris gevoegd was; dat zij daaraan toevoegt dat verzoeker onmogelijk onwetend kon zijn over de "interpretatie" die het bestuur aan het hem medegedeelde tuchtdossier gegeven had, aangezien dat dossier "een omstandig verslag van directeur-generaal FIOCCHI (bevat) waarin een overzicht van de zaak wordt gegeven, een beschrijving van het gevoerde onderzoek, een bespreking van het ongewenst seksueel gedrag en het besluit dat daaruit werd afgeleid";

4.6.3. Overwegende dat de in aanmerking genomen tenlasteleggingen betrekking hebben op een geheel van afzonderlijk gepleegde feiten die aan verzoeker ter kennis werden gebracht onder de noemer "herhaaldelijke gedragingen die wijzen op ongewenst seksueel gedrag en die anderzijds het disfunctioneren van de Arbeidsgeneeskundige Dienst veroorzaken"; dat die mededeling voldoende precies is, zeker wanneer zij, als te dezen, vergezeld is van het volledige tuchtdossier met daarin aan de ene kant een samenvattende nota waarin de directeur-generaal van het departement personeel met betrekking tot het seksueel ongepast gedrag van verzoeker een overzicht geeft van en een bespreking wijdt aan de feiten om tenslotte te besluiten dat "het onontbeerlijk vertrouwen tussen werkgever, arbeidsgeneesheer en personeel geschonden is en enige verdere samenwerking onmogelijk" en

aan de andere kant een nota van 15 oktober 1997 van arbeidsgeneesheer Vermeiren met betrekking tot de disfuncties binnen de Arbeidsgeneeskundige Dienst en de verantwoordelijkheid van verzoeker daarvoor; dat het middel niet ernstig is;

4.7.1. Overwegende dat verzoeker in het zevende middel de schending van artikel 317 van de nieuwe gemeentewet aanvoert doordat die bepaling eraan in de weg staat dat de tuchtoverheid na verloop van zes maanden na de vaststelling of de kennisname van de strafbare feiten nog een tuchtvervolging kan instellen terwijl in dit geval de stadssecretaris in zijn verslag verwijst naar een tussenkomst die hij in 1994 gedaan heeft om te beletten dat verzoeker nog langer tweedracht zou kunnen zaaien onder de personeelsleden van de Arbeidsgeneeskundige Dienst; dat die verwijzing, en ook nog een aantal andere stukken uit het tuchtdossier, volgens hem bewijst dat de feiten die betrekking hebben op het disfunctioneren van de dienst meer dan zes maanden voor het instellen van de vordering aan de stadssecretaris bekend waren;

4.7.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat verzoeker de feiten verdraait in die zin dat hij nu niet vervolgd wordt voor feiten die dagtekenen uit 1993 of 1994 maar dat de stukken naar welke verzoeker verwijst bij het dossier zijn gevoegd om aan te tonen dat directeur-generaal Fiocchi, diensthoofd van verzoeker, in die tijd persoonlijk is moeten tussenbeide komen i.v.m. het gedrag dat verzoeker op de dienst ten toon spreidde; dat zij betoogt dat het aan de overheid toegestaan is om in het kader van een hangend tuchtonderzoek en ter behoorlijke voorlichting van de gemeenteraad te verwijzen naar de voorgeschiedenis van de zaak;

4.7.3. Overwegende dat artikel 317 van de nieuwe gemeentewet de tuchtoverheid verbiedt een tuchtvervolg-ing in te stellen na verloop van een termijn van zes maanden nadat zij de feiten heeft vastgesteld of er kennis van genomen heeft;

Overwegende dat het middel beperkt is tot de vraag naar de verjaring van de vordering met betrekking tot het onderdeel van de beslissing dat de verantwoordelijkheid van verzoeker bij het leiden van de Arbeidsgeneeskundige Dienst aan de orde stelt; dat het dossier van de zaak effectief aantoont dat er reeds vroeger, meer bepaald in 1994, problemen waren met betrekking tot de wijze waarop verzoeker zijn dienst leidde en dat directeur-generaal Fiocchi toen was moeten tussenbeide komen om de zaak in goede banen te leiden; dat dus de vraag rijst of de verwerende partij in 1997 nog tuchtrechtelijk vermocht op te treden voor verzoekers aandeel in het wanbeheer van de Arbeidsgeneeskundige Dienst;

Overwegende dat de tuchtvervolg-ing die met de bestreden beslissing afgesloten is niet steunt op de feiten uit 1994, maar in essentie op de verklaringen van de personeelsleden die in het kader van het door het college van burgemeester en schepenen in juli 1997 bevolen onderzoek zijn ondervraagd en op het verslag van 15 oktober 1997 van arbeidsgeneesheer Vermeire, waaruit de secretaris ter gelegenheid van het verhoor van verzoeker door de gemeenteraad ruim heeft geciteerd; dat het niet onlogisch voorkomt dat in het kader van die feitenvinding de gemeenteraad ook voorgelicht wordt over een eerder in 1994 door directeur-generaal Fiocchi (op-treden dat verzoeker ten onrechte aan de gemeentesecretaris toeschrijft) doorgevoerde reorganisatie van de dienst gesteund op de gebrekkige leiding waarvan ver-zoeker toen blijk gaf; dat de verwijzing naar die gegevens niet automatisch betekent dat zij mede tot grondslag hebben gediend voor de thans bestreden tucht-

straf; dat daarenboven, wanneer een tuchtvergrijp zijn grondslag vindt in een zekere continuïteit van handelen -wanneer dus het foutief optreden van de ambtenaar gelegen is in een bepaalde houding die blijkt uit verschillende feiten die elk op zich mogelijk geen tuchtvervolging wettigen-, die verwijzing relevant kan zijn om daarmee in evidentie te stellen dat het gedrag waarvan de betrokkene in de zes laatste maanden blijkt gegeven heeft een tuchtstraf rechtvaardigt; dat het middel niet ernstig is;

4.8. Overwegende dat verzoeker in het achtste middel wijst op de onregelmatige samenstelling van de gemeenteraad bij de stemming over de op te leggen tuchtstraf; dat zijn raadsman ter terechtzitting uiteenzet dat hij, na inzage van het administratief dossier, ter zake niet verder aandringt; dat dit middel dan ook geen nader onderzoek behoeft;

4.9.1. Overwegende dat verzoeker in het negende middel aanvoert dat van het bestuur, zeker wanneer het geplaatst wordt voor een voorstel om de zwaarste tuchtstraf op te leggen, "nauwgezetheid, nauwkeurigheid en oplettendheid" verwacht mag worden hetgeen betekent dat het bij de beraadslaging en de stemming "de nodige zorgvuldigheid in acht (moet) nemen en de grootste eerbied voor de rechten van de verdediging aan de dag (moet) leggen" terwijl in dit geval de vergadering van de gemeenteraad, waarop verzoeker gehoord is, met veertig minuten vertraging begonnen is en de verschillende uiteenzettingen vervolgens zolang zijn uitgelopen dat de burgemeester uiteindelijk aan de tweede raadsman van verzoeker medegedeeld heeft dat zijn uiteenzetting "contraproductief" riskeerde te zijn -in acht genomen het feit dat de gemeenteraad nadien nog de gewone vergadering moest aanvatten- en terwijl de gemeenteraadsleden na de hoorzitting en de gewone zitting van de gemeenteraad naar een nieuwjaarsreceptie getrokken zijn

hetgeen redelijkerwijze laat veronderstellen dat zij daarna "niet meer in staat waren om met de nodige objectiviteit, sereniteit en helderheid over de tuchtzaak van verzoeker te beraadslagen en te stemmen";

4.9.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het administratief dossier aantoonde dat zij de zaak "bijzonder zorgvuldig" onderzocht heeft, dat de hoorzitting geduurd heeft van 16.20 u tot 19.20 u, dat er nooit sprake geweest is van "enige beknotting van de duur der pleidooien" en dat de verdediging niet om verdaging van de zaak of onderbreking van de vergadering gevraagd heeft; dat zij ook stelt dat de onderbreking van de behandeling van verzoekers zaak na zijn verhoor nodig was om het verslag van het verhoor uit te tikken en dat de insinuaties van verzoeker over het verbruik van alcoholische dranken gedurende de onderbreking "bijzonder misplaatst" zijn;

4.9.3. Overwegende dat verzoeker het proces-verbaal van het verhoor zonder opmerkingen ondertekend heeft, wat erop wijst dat hij toen, net als zijn raadslieden, geen bemerkingen te maken had over de beweerde overdreven haast waarmee zijn zaak werd afgedaan of over de onmogelijkheid om zijn standpunt uiteen te zetten zoals hij zich dat voorgenomen had; dat voor het overige uit de enkele omstandigheid dat de vergadering geschorst is en dat de gemeenteraadsleden de behandeling van de zaak hebben voortgezet na een receptie niet volgt dat de uiteindelijk genomen beslissing onzorgvuldig tot stand zou zijn gekomen; dat het middel in zijn geheel niet ernstig is;

5. Overwegende dat de vaststelling dat niet voldaan is aan één van de grondvoorwaarden waaronder de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging kan bevelen volstaat om de vordering te verwerpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terchtzitting, op twaalf mei 1900 achtennegentig, door
de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BORRET.